

ข้อปฏิบัติ

สำหรับข้าราชการที่ไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย
หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ

โดย

ฝ่ายข้าราชการลาศึกษาและฝึกอบรม
ศูนย์จัดการศึกษาในต่างประเทศและบริหารความรู้
สำนักงาน ก.พ.
สิงหาคม 2552

ฝ่ายข้าราชการลาศึกษาและฝึกอบรม
ศูนย์จัดการศึกษาในต่างประเทศและบริหารความรู้
สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก
เขตดุสิต กทม. 10300
โทร. 0 2281 9453 , 0 2281 3333 ต่อ 2130
โทรสาร 0 2628 6202, 0 2280 3334

กรณีมีปัญหาข้อสงสัยในแนวทางปฏิบัติหรือข้อปลีกย่อยเกี่ยวกับ
วิธีการหรือระเบียบต่างๆ ขอได้โปรดสอบถามได้ที่ ฝ่ายข้าราชการลา
ศึกษาและฝึกอบรม โทร. 0 2281 9453 (เบอร์ตรง), 0 2281 3333
ต่อ 2130 e-mail: khajorn@ocsc.go.th ได้ทุกวันในเวลาราชการ
หรือไปพบกับเจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง

สารบัญ

	หน้า
➤ การปฏิบัติเมื่อแรกเดินทางถึง การรายงานตัว	1
➤ การปฏิบัติระหว่างศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน	1
1. กำหนดระยะเวลาและแนวการศึกษาหรือฝึกอบรม	1
2. รายงานการศึกษา และฝึกอบรม	2
3. การย้ายที่อยู่ และการย้ายสถานศึกษาหรือฝึกอบรม	3
4. การขออนุมัติอยู่ศึกษาหรือฝึกอบรมต่อ	3
5. การขอเดินทางกลับประเทศไทยชั่วคราว เพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์	4
6. การสมรส	6
7. การเดินทางออกจากประเทศที่ไปศึกษา ฝึกอบรม หรือกลับประเทศไทยชั่วคราว	6
8. การต่ออายุหนังสือเดินทาง	7
9. การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ	7
10. การติดต่อเรื่องต่าง	8
11. การปฏิบัติเมื่อครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติ หรือ เสร็จจากการศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัยหรือดูงาน ก่อนครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติ	9

หน้า

➤ มติ ก.พ. และระเบียบปฏิบัติบางประการ ที่ควรทราบ

① การได้รับเงินเดือนระหว่างลา	12
② การลาศึกษาในระดับเดียวกันหลายครั้ง	12
③ การขอยุ่ศึกษาต่อปริญญาเอก	13
④ การขอยุ่ทำวิจัยระดับ Post – Doctoral	14
⑤ การเปลี่ยนแปลงการลาที่กระทำมิได้	14

➤ หนังสือเวียนที่ควรทราบ

- หนังสือ ที่ สร 0401/ว. 50 ลว 22 พ.ค.2510 (การขาดราชการเกินกว่า 15 วัน)	15
- หนังสือ ที่ สร 0403/ว.83 ลว 2 พ.ย. 2513 (การศึกษานอกเหนือแนวการศึกษาที่กำหนด)	20

*****

ข้อปฏิบัติสำหรับข้าราชการที่ไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ

การปฏิบัติเมื่อแรกเดินทางถึง

การรายงานตัว เมื่อเดินทางไปถึงประเทศที่ไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ให้ดำเนินการโดยส่งแบบรายงานตัว มาศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ที่สำนักงาน ก.พ. ให้ไว้ โดยระบุที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ และ E-mail address (ถ้ามี) ไปยัง สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ หรือสถานทูตหรือสถานกงสุลที่ดูแลนักเรียน โดยเร็วที่สุด และจัดส่งแบบฟอร์มข้อมูลที่อยู่ปัจจุบัน พร้อมเอกสารการ ลงทะเบียนศึกษา ไปยังสำนักงาน ก.พ. ด้วย

การปฏิบัติระหว่างศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการ วิจัย หรือดูงาน

1. กำหนดระยะเวลาและแนวการศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการ วิจัย หรือดูงาน ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย จะเปลี่ยนแปลงระยะเวลาหรือแนวการศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ให้

ผิดไปจากที่ได้รับอนุมัติไว้ไม่ได้ แต่หากมีความจำเป็นจะต้องเปลี่ยนแปลง กำหนดระยะเวลา สถานศึกษาหรือฝึกอบรม หรือ แนวการศึกษาหรือ ฝึกอบรมให้ผิดไปจากที่ได้รับอนุมัติไว้ ต่อเมื่อการเปลี่ยนแปลงเป็นไปตาม หลักเกณฑ์ และวิธีการตามที่ระเบียบ ก.พ.หรือ ก.ข.ต. กำหนด โดยต้อง จัดส่งคำขอพร้อมทั้งเหตุผลความจำเป็น ไปยังสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ หรือสถานทูต หรือสถานกงสุลที่ดูแลนักเรียน หรือสำนักงาน ก.พ. เพื่อ ดำเนินการเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติพิจารณาก่อน และเมื่อได้รับอนุมัติ แล้ว จึงจะเปลี่ยนแปลงระยะเวลาหรือแนวการศึกษาหรือฝึกอบรมได้

(กรณีปฏิบัติการวิจัยจะเปลี่ยนแปลงหรือขยายเวลาต้องได้รับ อนุมัติก่อนและรวมเวลาไม่เกิน 2 ปี นับจากวันที่เริ่มไปปฏิบัติการวิจัย)

2 รายงานการศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย

ต้องรายงานการศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ หรือสถานทูต หรือสถานกงสุลที่ดูแล นักเรียน หรือสำนักงาน ก.พ.ทราบเป็นระยะๆ ทุกภาคการศึกษา หรือ ทุกระยะเวลา 6 เดือน เพื่อสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ หรือสถานทูต หรือสถานกงสุล ที่ดูแลนักเรียน หรือสำนักงาน ก.พ. ตรวจสอบและ ส่งรายงานนั้นให้ เจ้าสังกัดทราบต่อไป

3. การย้ายที่อยู่ และการย้ายสถานศึกษาหรือ ฝึกอบรม

3.1 การย้ายที่อยู่ ต้องรายงานให้สำนักงานผู้ดูแล-นักเรียนฯ หรือสถานทูต หรือสถานกงสุลที่ดูแลนักเรียน หรือสำนักงาน ก.พ. ทราบทุกครั้งโดยเร็วที่สุด

3.2 การย้ายสถานศึกษาหรือฝึกอบรม ต้องขออนุมัติก่อน โดยจัดส่งคำขอพร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นไปยังสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ หรือสถานทูต หรือสถานกงสุลที่ดูแลนักเรียน หรือสำนักงาน ก.พ. เพื่อประกอบการพิจารณาของผู้มีอำนาจอนุมัติ ทั้งนี้ ในการย้ายสถานศึกษาจะต้องสามารถโอนหน่วยกิตได้ และไม่ทำให้ใช้เวลาศึกษาเพิ่มขึ้น อีกทั้งสถานศึกษาแห่งใหม่มีมาตรฐานไม่ด้อยกว่าสถานศึกษาเดิม (กรณีศึกษา สถานศึกษาแห่งใหม่มีมาตรฐานการศึกษาในระดับที่จะได้รับการพิจารณาคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าสถานศึกษาเดิม) เมื่อได้รับอนุมัติแล้วจึงจะย้ายสถานศึกษาหรือฝึกอบรมได้

4. การขออนุมัติอยู่ศึกษา ฝึกอบรมต่อ

ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาหรือฝึกอบรม ณ ต่าง-ประเทศ หากประสงค์จะอยู่ศึกษาหรือฝึกอบรมต่อ ต้องยื่นคำขอไปยังสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ หรือสถานทูต หรือสถานกงสุลที่ดูแลนักเรียน

หรือสำนักงาน ก.พ. ไม่น้อยกว่า 60 วัน ก่อนครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติไว้เดิม พร้อมหลักฐานดังต่อไปนี้

4.1 ผลการศึกษาหรือฝึกอบรมที่ผ่านมา

4.2 โครงการที่จะขอศึกษาหรือฝึกอบรมต่อ

4.3 คำชี้แจง เหตุผลความจำเป็น ที่จะต้องอยู่ศึกษาหรือฝึกอบรมต่อ

4.4 หนังสือรับรองของอาจารย์ที่ปรึกษา ที่สนับสนุนให้ลาศึกษาหรือฝึกอบรมต่อ โดยระบุระยะเวลาที่ต้องใช้ในการศึกษาหรือฝึกอบรมต่อด้วย

4.5 หนังสือรับรองการให้ทุนจากแหล่งทุนที่ระบุระยะเวลาให้ทุน (กรณีที่ข้าราชการได้รับทุน)

เมื่อได้รับอนุมัติให้ลาศึกษาหรือฝึกอบรมต่อได้เป็นเวลาเท่าใด จึงจะอยู่ศึกษาหรือฝึกอบรมต่อได้ตามระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติ

5. การขอเดินทางกลับประเทศไทยชั่วคราว เพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จะต้องยื่นคำขอต่อสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ หรือสถานทูต หรือสถานกงสุลที่ดูแลนักเรียน หรือสำนักงาน ก.พ. ไม่น้อยกว่า 60 วัน ก่อนกำหนดเดินทางกลับ พร้อมทั้งจัดส่งเอกสารต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 5.1 หนังสือรับรองของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งรับรองเกี่ยวกับการให้กลับมาเก็บข้อมูลและระยะเวลาที่จะใช้ในการเก็บข้อมูล
- 5.2 หัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้รับการรับรองจากคณะกรรมการแล้ว
- 5.3 แผนงานหรือโครงการที่ข้าราชการกำหนดจะกลับมาดำเนินการเก็บข้อมูล ซึ่งระบุสถานที่และระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลนั้น (ระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์โดยปกติต้องไม่เกิน 1 ปี)

เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว จึงจะเดินทางกลับประเทศไทยได้

หมายเหตุ 1. กรณีที่ข้าราชการกลับประเทศไทยชั่วคราว

เพื่อเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ แล้วขอรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการในช่วงระยะเวลาดังกล่าว หรือถูกสั่งให้ช่วยราชการหรือเข้าปฏิบัติราชการก็ตาม ไม่ถือว่าข้าราชการผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ

2. กรณีที่ข้าราชการขอกลับไปเขียนวิทยานิพนธ์ในประเทศไทย ข้าราชการจะต้องขอยุติการศึกษาในต่างประเทศ และกลับเข้าปฏิบัติราชการ

6. การสมรส

☞ ข้าราชการที่มีความประสงค์จะทำการสมรสในระหว่างที่ศึกษา ฝึกอบรมหรือดูงาน ณ ต่างประเทศ ให้รับรายงานพร้อมทั้งจัดส่งรายละเอียดเกี่ยวกับคู่สมรส เช่น ชื่อ อายุ สัญชาติ อาชีพ ให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ หรือสถานทูต หรือสถานกงสุลที่ดูแลนักเรียน หรือสำนักงาน ก.พ.ทราบ

กรณีที่จะสมรสกับคนต่างชาติจะต้องยืนยันให้ทราบด้วยว่าจะไม่เปลี่ยนแปลงสัญชาติ และจะเดินทางกลับไปปฏิบัติราชการเมื่อสำเร็จการศึกษา หรือฝึกอบรม

7. การเดินทางออกจากประเทศไปศึกษา ฝึกอบรม หรือกลับประเทศไทยชั่วคราว

☞ ข้าราชการจะต้องยื่นคำขออนุญาตผ่านสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ หรือสถานทูต หรือสถานกงสุลที่ดูแลนักเรียน หรือสำนักงาน ก.พ. ควรจะยื่นคำขอล่วงหน้าประมาณ 1 เดือน เมื่อได้รับอนุมัติแล้วจึงจะเดินทางกลับประเทศไทยได้

กรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนไม่สามารถยื่นเรื่องขออนุญาตได้ ล่วงหน้าก่อนเดินทางกลับประเทศไทย เมื่อเดินทางถึงประเทศไทยแล้ว ให้ไปรายงานตัว ณ สำนักงาน ก.พ. โดยด่วนต่อไปด้วย

☞ การกลับประเทศชั่วคราว ระหว่างปิดภาคการศึกษา แล้ว รายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการในช่วงเวลาดังกล่าว หรือถูกสั่งให้ช่วยราชการ หรือเข้าปฏิบัติราชการก็ตาม ไม่ถือว่าข้าราชการผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ

8. การต่ออายุหนังสือเดินทาง

ข้าราชการต้องส่งคำขอต่ออายุหนังสือเดินทางพร้อมกับแนบสำเนาหนังสืออนุมัติให้ลาศึกษาต่อฉบับล่าสุดไปยังสถานเอกอัครราชทูต หรือสถานกงสุล ณ ประเทศนั้นๆ

9. การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ

9.1 ข้าราชการที่ไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ ทุกคนต้องอยู่ในความดูแลของ ก.พ. ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของ ก.พ. ว่าด้วยการจัดการศึกษาของนักเรียนฝ่ายพลเรือนในต่างประเทศ หรือคำสั่งของ ก.พ. และปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำของผู้ที่ ก.พ. มอบหมายให้ดูแลนักเรียนไทยในต่างประเทศโดยเคร่งครัด

สำหรับข้าราชการที่ไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ ด้วยทุนประเภท 1(ข) นอกจากจะต้องอยู่ในความดูแลของ ก.พ. และปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และคำแนะนำ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว

จะต้องอยู่ในความดูแลของเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้รับมอบหมายจาก รัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ องค์การต่างประเทศ หรือนิติบุคคลต่างประเทศ ที่ให้ทุนแก่ข้าราชการผู้นั้น แล้วแต่กรณีด้วย

9.2 ต้องตั้งใจศึกษาหรือฝึกอบรม อุทิศเวลาให้แก่การศึกษา หรือฝึกอบรมอย่างเต็มที่ และพยายามศึกษาหรือฝึกอบรมให้สำเร็จภายในระยะเวลาที่ทางราชการอนุมัติ หากไม่ประสงค์จะอยู่ศึกษาหรือฝึกอบรมต่อ หรือไม่ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลา ก็ให้ยุติการศึกษาหรือฝึกอบรมแล้วเดินทางกลับประเทศไทยโดยด่วน และรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการทันที

10. การติดต่อเรื่องต่างๆ

การติดต่อเพื่อขออนุมัติ หรือเพื่อขอความช่วยเหลือจากทางราชการ หรือเพื่อแจ้งให้ทางราชการทราบเกี่ยวกับเรื่องใดๆ ก็ตาม ให้ติดต่อผ่านสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ หรือสถานทูต หรือสถานกงสุลที่ดูแลนักเรียน หรือสำนักงาน ก.พ. เพื่อจะได้ดำเนินการต่อไป

ในการติดต่อเรื่องใดๆ ขอให้ข้าราชการระบุชื่อ-สกุล สังกัด (กรม/มหาวิทยาลัย) และประเภททุนให้ชัดเจนด้วย เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการดำเนินการเรื่อง การติดต่อกับสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ

หรือสถานทูต หรือสถานกงสุลที่ดูแลนักเรียน หรือสำนักงาน ก.พ. โดยสามารถติดต่อได้ทั้งทางจดหมาย โทรสาร และ E-mail

11. การปฏิบัติเมื่อครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติ หรือเสร็จจากการศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัยหรือ ปฏิบัติงานก่อนครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติ

11.1 ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ เมื่อครบกำหนดเวลาที่ได้รับ อนุมัติหรือเสร็จจากการศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงานก่อน ครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุมัติ ต้องรีบเดินทางกลับให้ถึงประเทศไทย และรายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังนี้

- (1) ภายในระยะเวลาไม่เกินยี่สิบวัน สำหรับผู้ที่ได้รับ อนุมัติให้ไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย เกินหนึ่งปี
- (2) ภายในระยะเวลาไม่เกินสิบวัน สำหรับผู้ที่ได้รับ อนุมัติให้ไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย เกินหกเดือน
- (3) ภายในระยะเวลาไม่เกินห้าวัน สำหรับผู้ที่ได้รับ อนุมัติให้ไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย ไม่เกินหกเดือน
- (4) ภายในระยะเวลาไม่เกินสองวัน สำหรับผู้ที่ได้รับ อนุมัติให้ไปดูงาน

11.2 เมื่อเดินทางถึงประเทศไทยแล้วให้ข้าราชการไป รายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการกับส่วนราชการเจ้าสังกัด โดย ให้รายงานผลการศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ต่อ ผู้บังคับบัญชาโดยด่วนต่อไป

ทั้งนี้ เพื่อส่วนราชการเจ้าสังกัดจะได้แจ้งวันกลับเข้า ปฏิบัติราชการ พร้อมจัดส่งเอกสารการสำเร็จการศึกษาหรือเสร็จสิ้น การฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ ให้สำนักงาน ก.พ. ทราบ ภายใน 15 วัน นับจากวันที่ข้าราชการกลับเข้าปฏิบัติ ราชการ

หมายเหตุ :

–รายงานผลการศึกษา เช่น Transcript of records และหรือปริญญาบัตร หรือประกาศนียบัตร วุฒิบัตร หรือหนังสือ รับรองว่าสำเร็จการศึกษา

- รายงานผลการฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน เช่น ประกาศนียบัตร หรือหนังสือรับรองว่าเสร็จสิ้นการฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ

11.3 ผู้ที่มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพิจารณาปรับคุณวุฒิ

เพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาคุณวุฒิ และการตรวจสอบแนวการศึกษาว่าข้าราชการได้ศึกษาตามโครงการที่ทางราชการได้อนุมัติไว้หรือไม่ ข้าราชการควรดำเนินการ ดังนี้

11.3.1 นำหนังสือหลักสูตรของสถาบันที่สำเร็จ- การศึกษาติดตัวไป เพื่อมอบให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดไว้ใช้ประกอบการดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาคุณวุฒิ

11.3.2 แจ้งให้สถานศึกษาจัดส่งหลักฐานการสำเร็จ การศึกษาและ Completed Transcript ไปยังสำนักงานผู้ดูแลนักเรียน หรือสถานทูต หรือสถานกงสุลโดยตรง

ข้าราชการผู้ใดมิได้ปฏิบัติตามระเบียบ แนวทางปฏิบัติ หรือ คำสั่ง คำแนะนำ ของ ก.พ. หรือผู้ที่ ก.พ.มอบหมายให้ดูแลนักเรียน ในต่างประเทศ อาจถูกพิจารณาทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการ พลเรือน และมติคณะรัฐมนตรีตามควรแก่กรณี

มติ ก.พ. และระเบียบปฏิบัติบางประการ ที่ควรทราบ

❶ การได้รับเงินเดือนระหว่างลา: เจ้าสังกัดจะพิจารณาตามหนังสือ สำนักงาน ก.พ. ที่ นร 0706.6/ว 12 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม 2535 โดยให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ.2535 ซึ่งมาตรา 33 แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ได้กำหนดให้ข้าราชการซึ่งได้รับ อนุญาตให้ลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงานหรือปฏิบัติการวิจัย ได้รับ เงินเดือนระหว่างลาไม่เกินสี่ปี นับแต่วันไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย จนถึงวันก่อนวันมารายงานตัวเพื่อเข้าปฏิบัติ ราชการ และในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจอนุญาตการลา เห็นสมควรให้ข้าราชการลาไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือ ดูงาน เกินสี่ปี ก็ให้ได้รับเงินเดือนระหว่างลาได้ แต่ทั้งนี้เมื่อรวม ทั้งสิ้นจะต้องไม่เกินหกปี

❷ การลาศึกษาในระดับเดียวกันหลายครั้ง: กระทรวงการคลัง ได้วางแนวทางปฏิบัติไว้ว่า กรณีข้าราชการลาไปศึกษาในระดับ เดียวกันหลายครั้งให้นับเวลาต่อเนื่องกัน

(หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0503/42415 ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2522)

๓ การขอยุ่ศึกษาต่อปริญญาเอก: ข้าราชการซึ่งศึกษาสำเร็จ

การศึกษาชั้นปริญญาโทแล้ว หากจะขอลาต่อชั้นปริญญาเอกจะต้องมีคุณสมบัติพื้นฐานอยู่ในเกณฑ์ ดังต่อไปนี้คือ

1. ผลการศึกษาชั้นปริญญาโทอยู่ในเกณฑ์ดี คือ ได้คะแนนเฉลี่ย 3.46 ขึ้นไป หรือมีสถานศึกษาตอบรับ (สถานศึกษาต้องตอบรับให้เข้าศึกษาต่อปริญญาเอกอย่างต่อเนื่องภายหลังสำเร็จการศึกษาปริญญาโท)
2. จะต้องกลับมาทำการสอนระดับปริญญาตรีขึ้นไป หรือกลับมาทำการวิจัย วิเคราะห์ ในวิชาการซึ่งจะต้องใช้ผู้มีความรู้ระดับสูง
3. เจ้าสังกัดสนับสนุน

(มติ อ.ก.พ.๗ ครั้งที่ 2/2521 วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2521 และมติ

อ.ก.พ.๗ ครั้งที่ 2/2522 วันที่ 3 กรกฎาคม 2522)

ในการขอลาศึกษาต่อชั้นปริญญาเอก เจ้าสังกัดจะต้องส่งเหตุผลความจำเป็นและแผนงานหรือโครงการที่จะให้ข้าราชการผู้นั้นกลับมาปฏิบัติ ให้สำนักงาน ก.พ. เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

๔ การขอยุ่ทำวิจัย Post-Doctoral: ก.พ. ได้กำหนดหลักการที่จะไม่อนุมัติให้ข้าราชการลาศึกษา ซึ่งสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาเอกแล้ว อยู่ทำการฝึกอบรม (วิจัย) ในระดับ Post-Doctoral ต่อไปอีก (มติ อ.ก.พ.๗ ครั้งที่ 14/2527 วันที่ 12 ตุลาคม 2527)

๕ การเปลี่ยนแปลงการลาที่กระทำมิได้:

- ๐ ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษา ฝึกอบรม หรือคุณานต่างประเทศ จะขอเปลี่ยนเป็นปฏิบัติการวิจัยหรือขอยุ่ปฏิบัติการวิจัยต่อในภายหลังมิได้
- ๐ กรณีที่ได้รับอนุมัติให้ไปปฏิบัติการวิจัย จะขอยุ่ศึกษา ฝึกอบรม หรือคุณานต่อมิได้

ฝ่ายข้าราชการลาศึกษาและฝึกอบรม
ศูนย์จัดการศึกษาในต่างประเทศและบริหารความรู้
สำนักงาน ก.พ.
สิงหาคม 2552

หนังสือเวียนที่ควรทราบ

ที่ สร 0401/ว 50

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

22 พฤษภาคม 2510

เรื่อง การลงโทษข้าราชการกระทำผิดวินัย กรณีลาไปศึกษา

ณ ต่างประเทศ และไม่เดินทางกลับมารับราชการภายในกำหนด

เวลาที่ได้รับอนุมัติ

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม)

ด้วยสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอตามรายงานของสำนักงาน ก.พ.
ว่า

1. ข้าราชการที่ลาไปศึกษาวิชาเพิ่มเติม ณ ต่างประเทศ นั้น มีระเบียบของ ก.พ. วางหลักเกณฑ์ไว้ว่า ก.พ.จะเป็นผู้พิจารณาว่าจะสมควรให้ข้าราชการผู้นั้นลาไปศึกษาวิชาอะไร ภายในกำหนดเวลาเท่าใด และหากจำเป็นจะขอขยายเวลาศึกษาต่อไปอีกก็เป็นอำนาจของ ก.พ. ที่จะพิจารณาว่าสมควรอนุมัติให้ลาได้หรือไม่ ดังนั้น ในกรณีที่วันลาสิ้นสุดลงแล้ว หรือ ก.พ. ไม่อนุมัติให้ขยายเวลาศึกษาต่อไปอีก ข้าราชการผู้นั้นจะต้องเดินทางกลับมารับปฏิบัติหน้าที่ราชการ

/2...

2. ในชั้นแรก ปรากฏว่าข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ลาไปศึกษามักปฏิบัติตามข้อสัญญาและระเบียบโดยเคร่งครัด ต่อมาในระยะหลังเมื่อครบกำหนดวันลาแล้วก็มักจะหาทางหลีกเลี่ยงด้วยวิธีต่างๆ เพื่อให้ได้อยู่ศึกษาต่อ หรือหางานทำต่อไปอีก และไม่ยอมเดินทางกลับมาปฏิบัติหน้าที่โดยอ้างเหตุผลต่างๆ บางรายก็ไม่ยอมแจ้งเหตุขัดข้องหรือส่งข่าวให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ กรม หรือกระทรวงเจ้าสังกัดทราบ แต่กลับย้ายสถานที่อยู่เสีย เพื่อมิให้ติดต่อกันได้ บางรายได้อยู่เลยกำหนดวันลาที่ได้รับอนุมัติช้านาน ข้าราชการที่ไม่ยอมเดินทางกลับเหล่านี้ บางรายเจ้าสังกัดส่งลงโทษทางวินัยฐานฝ่าฝืนคำสั่ง และไม่ปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมของทางราชการโดยตัดเงินเดือน บางรายส่งลงโทษภาคทัณฑ์ บางรายก็ไม่ดำเนินการลงโทษทางวินัย

3. ก.พ. ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีเช่นนี้เป็นการเสียหายแก่ราชการและระเบียบวินัยของข้าราชการเป็นอย่างยิ่ง อาจทำให้เห็นเป็นการพิจารณาโทษของผู้บังคับบัญชาไม่เป็นธรรม เพราะข้าราชการที่ปฏิบัติราชการอยู่ภายในประเทศ หากละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการไปเกินกว่า 15 วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรแล้ว อาจถูก

/ลงโทษ

ลงโทษถึงไล่ออกจากราชการตามนัยมติคณะรัฐมนตรี โดยหนังสือที่ น.ว. 125/2503 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2503 สำหรับกรณีข้าราชการที่ได้รับ อนุมัติให้ลาไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ เมื่อครบกำหนดวันลาแล้ว ไม่ยอมเดินทางกลับมาปฏิบัติราชการเป็นเวลานานเป็นแรมปีแรมเดือน ก็ควรจะถือว่าเป็นการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการเช่นเดียวกัน การ ถูกผู้บังคับบัญชาลงโทษในกรณีเช่นนี้ เพียงตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ เป็นการลงโทษสถานเบา จึงเป็นเหตุให้มีการฝ่าฝืนระเบียบวินัยและจะ เป็นตัวอย่างแก่ข้าราชการรุ่นหลัง ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อการ ปกครอง บังคับบัญชา และระเบียบวินัยของข้าราชการเป็นอย่างยิ่ง

ก.พ. จึงลงมติให้นำเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

สำนักนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า การที่ข้าราชการ ได้รับอนุมัติให้ลาไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ เมื่อครบกำหนดวันลาที่ ได้รับอนุมัติไว้แล้ว เป็นหน้าที่ของข้าราชการผู้นั้นที่จะต้องเดินทาง กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนในทันที การที่พยายามหาทาง หลีกเลี่ยงด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้ได้อยู่ศึกษาต่อหรือหางานทำต่อไปอีก และไม่ยอมเดินทางกลับมาปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากเหตุผลและมีได้รับ อนุมัติจากผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด และ ก.พ. เช่นนี้ เป็นการเสียหายต่อ การปกครองบังคับบัญชาและระเบียบวินัยของข้าราชการเป็นอย่างยิ่ง

/นอกจาก...

นอกจากนั้นการที่ส่วนราชการเข้าสังกัดไม่พิจารณาโทษหรือสั่งลงโทษ เพียงภาคทัณฑ์หรือตัดเงินเดือนก็เป็นการลงโทษในสถานเบา และ ลักลั่นกันอยู่มิได้เป็นไปในระดับเดียวกัน จึงสมควรที่จะเสนอคณะ- รัฐมนตรีเพื่อพิจารณาว่า พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นการกระทำผิดวินัย อย่างร้ายแรง และวางระเบียบการลงโทษไว้ในสถานหนักเป็นแนว เดียวกัน ทำนองเดียวกับที่คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมปรึกษา เมื่อ วันที่ 4 ตุลาคม 2503 ได้ลงมติไว้ความว่า “การละทิ้งหน้าที่ราชการไป เลยเกินกว่า 15 วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นความผิดร้ายแรงซึ่ง ควรไล่ออกจากราชการ จะปรานีลดหย่อนผ่อนโทษลงได้ก็เพียงปลด ออกจากราชการ การที่เป็นผู้ไม่เคยกระทำผิดมาก่อนก็ดี หรือมีเหตุอัน ควรปรานีอื่นใดก็ดี ไม่เป็นเหตุเพียงพอที่จะลดหย่อนผ่อนโทษลงเป็น ให้ออกจากราชการได้” ซึ่งเป็นไปตามข้อเสนอของ ก.พ. ซึ่งท่าน นายกรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบด้วยแล้ว

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2510 ลงมติว่า ถ้าปรากฏว่ามีเจตนาละทิ้งหน้าที่ราชการ โดยไม่มีเหตุผลอัน สมควร ก็ให้นำมติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือ ที่ นว 125/2503 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2503 มาประกอบการพิจารณาในการสั่งลงโทษทางวินัย

/จึงยื่นขึ้นมา...

จึงขอยืนยันมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธิ์
(นายมนูญ บริสุทธิ์)
เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

กองกลาง

ที่ สนร 0403/ว 83

สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

2 พฤศจิกายน 2513

เรื่อง การพิจารณาคุณสมบัติของผู้ที่ศึกษา ณ ต่างประเทศ ซึ่งได้รับ
ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพเพิ่มขึ้น โดยฝ่าฝืนมติ ก.พ.
หรือศึกษานอกเหนือจากแนวการศึกษาที่กำหนด

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือที่ สร 0903/88608 ลงวันที่ 5 ตุลาคม

2513

ด้วยสำนักงาน ก.พ. รายงานว่า ได้พิจารณาเกี่ยวกับ
เรื่องคุณสมบัติของผู้ที่ศึกษา ณ ต่างประเทศ ซึ่งได้รับปริญญา หรือ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเพิ่มขึ้น โดยฝ่าฝืนมติ ก.พ. หรือศึกษา
นอกเหนือจากแนวการศึกษาที่กำหนดไว้แล้ว ได้ลงมติให้นำเสนอ
คณะกรรมการพิจารณากำหนดเป็นหลักปฏิบัติว่า

1. ก.พ. จะไม่พิจารณาคุณสมบัติให้สำหรับปริญญาหรือ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับโดยฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับ และคำสั่ง
ของทางราชการ

2....

2. ถือว่าเป็นการประพาศพิศดสัญญาที่ผู้ันได้ทำไว้กับทางราชการ ซึ่งจะต้องรับพิศดใช้เงินทุนหรือเงินเดือนที่ได้รับระหว่างลาและเบี่ยปรับตามสัญญา สำนักงาน ก.พ. หรือส่วนราชการเจ้าสังกัดจะต้องดำเนินการบังคับให้ชดใช้เงินตามสัญญานั้น โดยเคร่งครัดอีกทางหนึ่ง และ

3. นอกจากจะเป็นการประพาศพิศดสัญญาดังกล่าวแล้ว ยังเป็นการกระทำพิศวินัยข้าราชการพลเรือน ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะต้องดำเนินการพิจารณาโทษทางวินัยตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ ก.พ. เห็นว่าควรที่จะได้ใช้เป็นหลักปฏิบัติทั้งข้าราชการประเภทอื่นๆ คือ ข้าราชการครู ข้าราชการมหาวิทยาลัย ข้าราชการตุลาการ และข้าราชการอัยการ ด้วยความละเอียดปราศดตามสำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2513 ลงมติเห็นชอบด้วย และให้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือเป็นอย่างสูง

(ลงชื่อ) คุณิต บุญธรรม

(นายคุณิต บุญธรรม)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง

รักษาการแทนเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม